

Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

P O S U D E K vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Denisa Ventová

Název práce: Vyživovací povinnost mezi rodiči a dětmi a předky a potomky

Jméno a příjmení školitele: Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autorka zvolila téma poměrně aktuální, které jistě zasluhuje zvýšenou pozornost odborné veřejnosti, a to i s ohledem na rekonstrukci soukromého práva. Svou prací se dotkla hned několika velmi diskutovaných problémů souvisejících jak s platnou právní úpravou vyživovací povinnosti. Autorka v úvodu své práce jasně vymezuje její cíle s vědomím, že téma je široké s poměrně detailní judikaturou a v literatuře tuzemské oblíbené. Vlastní metody práce a přístupu nejsou v úvodu zřetelně naznačeny, nicméně v práci samé je nakonec uplatněna základní deskriptivně-kompilační metoda, která je místy argumentačně rozvíjena, aby nakonec autorka dospěla k syntetizujícímu závěru. Lze ocenit, že autorka neváhala poukázat na konkrétní problémy této části občanského, resp. rodinného práva, jež na praktických případech rovněž vhodně demonstruje. Z hlediska zajímavě zvoleného tématu je malinko ke škodě, že autorka neprovádí – byť stručně a náznakem – srovnání s další kontinentální právní úpravou (kupř. Slovensko, Německo, Rakousko).

2. Logická struktura a členění diplomové práce:

Text (91 stran včetně úvodu a závěru) je celkově přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinárním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy de lege ferenda. Práce je rozdělena do 9 částí a řady podkapitol, kdy první čtyři části usilují o základní charakteristiku institutů výživného a vyživovací povinnosti, popisují jeho účel, smysl, systematiku a funkci v právním řádu. Pátá kapitola je pak věnována jednotlivým druhům vyživovacích povinností z pohledu OZ 2012 a zákona o registrovaném partnerství. Mám za to, že právě tato kapitola působí v práci nadbytečně, nakořím nesouvisí s tématem a je pouhou povšechnou deskripcí vyživovacích povinností. Šestá a sedmá část je rozsahem nejobsáhlejší a představuje vlastní analýzu právní úpravy vyživovací povinnosti s relevantními exkurzy do OZ 1964. Zvláště se pak autorka zabývá problematikou neplnění výživného, jakož i otázkou exekucí, insolvence povinného, soudního řízení a vymáhání výživného. Oceňuji zařazení partií o významu korektivu dobrých mravů, rozbor problematiky zneužití práva na výživné, jeho započtení a promlčení (str. 82 a násl.).

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použitý dostatečný počet bibliografických pramenů, které autorka správně uvádí a na konkrétních místech vždy cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát je adekvátní. Výběr literatury a pramenů základna je reprezentativní a zahrnuje jak tituly aktuální právní nauky, tak publikace reflektující právní úpravu starší. Ocenil bych, kdyby

autorka více konfrontovala základní názory doktríny a odlišná stanoviska právních autorit v daném oboru, jakož i rozdílné postoje současné rozhodovací praxe. Místy se totiž její výklad omezuje na parafrázi zákonného textu (příp. komentářového zdroje) bez zřejmé přidané hodnoty (kupř. str. 18-27, str. 30-33).

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce

Jazyková i stylistická úroveň práce je dobrá. V práci jsem neshledal – až na výjimky – podstatných gramatických chyb ani stylistických nedostatků. S právní terminologií je v zásadě pracováno správně. K drobnému přehlédnutí, překlepům či absenci interpunkce došlo jen výjimečně. Za ne příliš výstižné (resp. málo říkající) považuji vyjádření, že návrh na výkon rozhodnutí „lze podat u soudu podle občanského soudního řádu.“ (str. 72)

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce předkládá několik podnětných názorů a závěrů. Autorka uchopila problematiku spíše standardním způsobem a snaží se nabídnout i úvahy *de lege ferenda*. Za zajímavé považuji i pasáže o plnění vyživovací povinnosti v případech rodičů podnikatelů. Zevrubněji byla probírána problematika povinných ve výkonu trestu a nezaměstnaných. Na str. 75 autorka tvrdí, že v ČR je nízká finanční gramotnost, aniž by své tvrzení (s nímž nepolemizují) podpořila nějakými argumenty či alespoň statistickými daty. Autorka správně poukazuje na to, že do účinnosti OZ 2012 nebylo možné vymáhat úroky z prodlení na peněžitém výživném. V rozhodovací činnosti soudů i v právní teorii před 1. 1. 2014 jednoznačně – byť s rozdílnou argumentací – skutečně převažoval názor (odlišně např. L. Chalupa, K otázce úroků z prodlení v soudních rozhodnutích, Právní rozhledy číslo 9/1998), že v řízení o určení výživného podle zákona o rodině nelze oprávněnému společně s dlužným (ani běžným viz Krajský soud v Praze sp. zn. 28 Co 167/2011) výživným přiznat i úroky z prodlení. Autorka by se mohla u ústní obhajoby blíže vyjádřit k problematice:

- Hledisko dobrých mravů jako obecný korektiv pro přiznávání výživného v OZ 2012 (srovnání s dřívější výslovnou úpravou)
- Co se označuje termínem teaurace výživného? Za jakých podmínek přichází do úvahy?
- Úroky z prodlení za účinnosti OZ 2012

6. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce

Práce je po odborné stránce na velmi dobré úrovni, a to jak z hlediska rozsahu, tak svou kvalitativní analýzou. Prokazuje základní znalosti vybrané hmotněprávní problematiky podpořené znalostmi související procesní problematiky i širší orientaci v oboru a neshledal jsem v ní žádné podstatné nedostatky. Práce tak splňuje požadavky kladené na kvalifikační práce tohoto stupně.

Závěr:

Předložená práce prokázala samostatnost při zpracovávání nelehkého tématu, schopnost zorientovat se v zákonné úpravě, doktríně i v příslušné judikatuře. Své dílčí poznámky a náměty jsem vyjádřil výše v posudku. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě s předběžným hodnocením **velmi dobře**.

Diplomovou práci hodnotím stupněm: velmi dobře.

Datum: 5. 9. 2016

Podpis vedoucího diplomové práce
Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.